

Ismo Jokiahon riisutut maalaukset

Lahti

Anne Honkanen

”Nykykulttuuri on äärimmäisen visuaalista, joten pyrin tekemään riisuttuja töitä, joista kaikki runsaus on karsittu pois. Jäljellä on puhtaan värin tai pienten elementtien vaikutus”, selvittää Ismo Jokiaho taiteensa perusajatusta.

Jokiaholle riisutut tai ”tyhjät” taulut - kuten hän niitä myös nimittää - tarkoittavat maalauksia, jotka eivät esitä mitään. Sen sijaan Galleria Kipinään ripustetuissa töissä on melkoista väripsytyä. Tavoitteena on antaa katsojan täyttää ”tyhjyys” ilman taiteilijan ohjausta.

Päivätyökseen Jokiaho tekee Turussa internet-sivuja. Niiden runsasta ja välkkyvää estetiikkaa ei kuitenkaan ole livahtanut hänen öljyvärimaalauksiinsa pisaraakaan. Nopeasti päivittyvän työnsä vastapainona Jokiaho on halunnut luoda jotain, jota ei voi ohittaa tuosta vaan.

Vastaanotto

Pensselien kanssa työskentelevät kuvataiteilijat jaksavat kerta toisensa jälkeen muistuttaa pysähtymisestä. Myös Jokiahon toiveena on, että katsojat jaksaisivat tarkastella maalauksia - vaikka ne avautuvat nettisivuja hitaammin.

”Meitä vaivaa vauhtipöhö, mutta uskon vakaasti, että sen vastapainona vaivalloisilla tauluilla on oma paikkansa”, Jokiaho painottaa.

Kirjallisuustieteilijän koulutuksen saanut Jokiaho on pohtinut paljon taideteosten vastaanottoa.

”Vastaanotto on täysin katsojan vastuulla, en halua tyrkyttää mitään, eikä maalauksissani ole mitään tendenssinomaista.”

Väkisinkin osasta tauluista nousee mieleen luonto - lieneekö kyse suomalaisen taidekuluttajan konventiosta yhdistää maalausten siniset, ruskeat ja vihreät sävyt metsä- ja järvimaisemiin. Myös Jokiaho myöntää hahmottavansa yhdestä sinivihreäsävyisestä taulustaan suomalaisen järvimaisen.

”Katsojan silmä alkaa väkisinkin jäsentämään kuvaa, vaikka se ei esittäisikään mitään.”

Jokiahoa vastaanoton kontrolloimattomuus viehättää.

”Kukin näkee työssä jotain, johon en halua puuttua.”

Ei aiheita

Kirjallisuuden opinnot eivät ohjaa Jokiahon pensselin kulkua, kirjallisia tai edes mytologiaan pohjautuvia aiheita hänen töidensä joukossa ei ole.

Ismo Jokiaho tekee päivätyökseen internet-sivuja, mutta ei missään nimessä halua maalauksiensa ”välkkyvän” samalla lailla.

”Kuvitus on erikseen”, mies kuittaa.

Sen sijaan niissä on runsaita väripintoja, esimerkiksi kauniita punaisia ja oransseja.

”Pidän väreistä, joihin palasin harmaan kauden jälkeen. Maalauksissani on paksu värikerros, jonka kuivuminen voi viedä puolikin vuotta. Käsitellessäni kuvia tietokoneella jo kymmenessä minuutissa voi saada valmista. Huomasin tietynlaisen kärsimättömyyden tarttuneen, kun tuntui etten saa maalaessani mitään aikaan”, Jokiaho kertoo.

Maalattessaan hän kääntelee taulua ja tarkastelee mikä kohta kaippaa vielä siveltimen vetoja. Ehkäpä tästä tavasta johtuen tauluissa ei välttämättä ole selvää ripustamissuuntaa, kuten Jokiaho havaitsi näyttelyä pystyttäessään. Taiteilija on avoin katsojan kokemukselle: maalaus voi avautua vaaka- tai pystysuunnassa.

Painavat kokoelmat

Ismo Jokiaho on hyvä esimerkki siitä, että museoilla on painavaa merkitystä - jos sitä kukaan epäileekään. Ylioppilaaksi kirjoittamisen jälkeen nuori mies lähti interrailille ja poikkesi matkalla Keski-Euroopan merkittävissä taidemuseoissa.

”Maalaaminen ei tosiaankaan ollut mikään lapsuudenunelma. Taisi olla Brysselissä näkemäni saksalaiset ekspressionistit, jotka tekivät vaikutuksen. Voimakkaat, päällekkäivät kuvat herättivät ajatuksen kokeilla itsekkin”, Jokiaho muistelee käänteentekevää matkaansa noin 15 vuotta sitten.

Taiteen sijasta hän kuitenkin päätyi opiskelemaan kirjallisuutta Joensuun yliopistoon, mutta maalaaminen jäi pakkiin tosimelessä, ei kuitenkaan otsa kurtussa.

”Olen aina kyllästynyt nopeasti jos osaan jonkun asian. Maalaamiseen en kuitenkaan ole, joten siinä lienee vielä paljon haasteita jäljellä”, Jokiaho toteaa.

Ismo Jokiahon näyttely Avoimella Richterinasteikolla Galleria Kipinässä Lahdessa 21.6.-9.7.2000.